

SZERKESZTŐI IRODA:

Békközpont 21. szám. (Postapost) hová a lap szellemi részét illető közlemények czimzandók.

AZ „ELLENZÉK” ELŐFIZETÉSI DÍJA:

Vidékire postán, vagy helyben házhoz hordva
Egy évre 16 frt. Negyedévre 4 frt.
Félévre 8 frt. Egy hónapra helyben 1 frt 50 kr.

Egyes szám ára 5 kr.

Megjelenik mindennap, kivéve a vasár- és ünnepeket követő napokon.

Kéziratok nem adnak vissza.

ELLENZÉK.

POLITIKAI ES TARSADALMI NAPILAP.

KIADÓ-HIVATAL:

Kolozsvár, Belközép-utca 38. szám.

HIRDETÉSI DÍJAK

Egy ccentimetryi tér ára 4 kr Gyárosok, kereskedők és iparosok árkedvezményben részesülnek. Bélyegilleték minden hirdetés után 30 kr.

Nyiteltéri cikkek

garmond sorá után 20 kr. fizetendő.

Az „Ellenzék” perselye.

(1886. április óta.)

Az erdélyi Kulturregyletnek:

Sztyoka Péter (Hátszegről)
Lugosi díjban 2 frt — kr.

Összeg: 2 frt — kr.

Ehez adva az eddigi kimu-
tatást 4019 frt 29 kr.

Együtt: 4021 frt 29 kr.

Őszinte hangok.

Családos jelenségei vannak a mi politikai közéletünknek. Ahhoz, hogy államférfiaink megtanulják az őszinteséget és a tisztánlátást — bele kell kös-
tölniök a gyakorlati kormányzásba. Ki lehet mutatni konkrét példákkal, hogy az újabb alkotmányos kormány vezető közegei mindig akkor kezdtek tisztán látni a politikai közélet jelenségeit, mikor kiszabadultak a kormány kötelé-
keitől.

A hány miniszter vagy kisebb po-
tentát — akarva vagy kénytelenül a kor-
mányzás gondjaitól megmenekedett —
mindjárt más szemüvegen nézte a vi-
lág folyását, és más módszer szerint
vizsgálta az események okait.

gy történt ez legutóbb báró Ke-
mény Gáborral, a volt közlekedési mi-
niszterrel is.

A mióta ott hagyta a piros bár-
ony székét, nem foglalkozik többé me-
teorelogiai észleletekkel, hanem mélyebb
bepillantást vet gazdasági és politikai
életünk egyéb ágazataiba is.

Csak néhány nap előtt egy teljes
hetet töltött Kolozsvár falai között.

Négy napon át nagy buzgalom-
mal vezette a ref. egyházkerületnek
közgyűlését. Ő maga is tevékeny részt
vett a tárgyalásokban.

Az ötödik napon beállott erdélyi
gazdának, s a gazdasági egyet ez évi
közgyűlésén mondott egy hosszu két-
ségkivül sok érdekes dolgot tartalmazó
beszédet.

Ez a beszéd főleg azért bir nagyobb
értékkel, mert őszinte, s néhol merész
is ama rendszer bírálatában, mely ha-
lami érdekekre alapította a közkor-
mányzatot és párturalom emelőin növelte
fel az állami organismust.

Br. Kemény Gábor megnyitó be-
széde, melyet olvasóinkkal egész terje-
delmében ismertettünk, jóval túl emel-
kedik az e fajta elnöki megnyitók sab-
lonszerűségein.

Alaphangja az őszinteség, s klon-
kizáró a tisztánlátásra vallanak. Ameny-
nyire örülünk, hogy b. Kemény Gábor

habár későn is, de mégis rá jött arra,
hogy az államférfiúi erények között az
őszinteség és tisztánlátás igen hasznos
tényezők. épp annyira sajnáljuk, hogy
a mi államfőcseink — csak mikor a
gyakorlati kormányzás terheitől meg-
menekülnek — akkor szedik elő ajóra
való képességeket és akkor állnak elő
a kritika fegyvereivel, mikor ők ma-
guk már alaposan megrontották a köz-
állapotokat, s megakasztották a fejlő-
dést.

No de hát: jobb későn, mint soha,
azt tartja a példaszó, és mi is vele
tartunk ez esetben s elismerjük, hogy
br. Kemény Gábornak közkezen forgó
elnöki megnyitója haladást jelez az ő
államférfiúi pályáján. Beszédének legér-
dekesebb része mindenestre az, mely-
ben a romániai vámszerződésről
egész őszintén mond el olyan dolgokat,
a melyekről a mi gyakorlati állam-
férfiaink nem akartak tudomást venni.

Mikor arról szól, hogy a vámszer-
ződés megújításánál első sorban a köz-
gazdasági szempontnak kell irányadó-
nak lenni — tulajdonképen az ellen-
zék álláspontjának helyessége mellett
érvel.

Románia, mint kiválóan agrikultur
állam, főfeladatát a közgazdasági elő-
nyök megszerzését tűzi ki.

A szerződési viszonyban tehát épen
közgazdasági érdekeinek védelméigye-
szik biztosítani.

A romániai nyertermények a buza,
a liszt, a szesz; továbbá az állattenyész-
tés produktumainak a sertésnek, lónak
és szarvasmarhának kíván a romániai
kormány kiviteli piacokat biztosítani.
Ezekkel a cikkezzel tehát épen Ma-
gyarországon idéz fel legélesebb ver-
senyt, a hol mint szintén agrikultur
államban az export terén szintén ezen
cikkekre kell reflektálnunk.

Br. Kemény Gábor tehát össze-
hasonlítva Románia gazdasági és ipari
fejlődését a mi közgazdasági és ipari
tejlődésünkkel azt konstatálja, hogy ne-
künk csak is határszéli iparunk nagyobb
fellendülése okáért volna szükségünk a
szerződési viszony felújítására míg el-
lenben mezőgazdasági és állattenyész-
tési érdekeinket egyáltalán nem érin-
ti hátrányosan, ha a szomszédi viszony
daczára inkább megmaradunk a szerző-
désen kívüli állapotban, semhogy a ro-
mániai nyertermények és állatoknak a
magyar piacokra való bebecsátása ál-
tal saját gazdasági érdekeinket kocz-
kázassuk.

Reánk nézve legfontosabb a gabo-
na és szarvasmarha behozatalának kér-

dése. Az ipari érdek csak másodren-
dű. A gyárpár még fejletlen — azzal
tehát nem kezdhetünk versenyt a ro-
mániai piacokon. Az pedig, hogy pél-
dálul a határszéli ipar cikkeivel szorít-
suk ki a romániai piacokról az ottani
vagy külföldi árukat — szintén nem
képez figyelembe vehető feladatot, mert
Románia hasonló ipara szintén fejlődés-
nek indult, s a kivétel épen ezért ma
holnap merőben feleslegessé válik.

Abban is teljesen igaz van a volt
miniszternek, hogy minden ország ma-
ga a természetes piacza a saját ipará-
nak. A magyar s főképen az erdélyi ha-
társzéli iparnak is elsősorban a hazai
piaczokra kell nehezkedniök, s a hazai
fogyasztásra reflektálnok.

Figyelemre méltó az is, a miket
az állategészségügy kérdéséről elmon-
dott. A romániai kormány szerinte ar-
ra törekszik, hogy belépjen az európai
államok konzertjébe. Ez a törekvés
irányzat szűli meg azt, hogy Románia
kormányára erőlesen védekezik a saját
területén az állategészségügy veszélyez-
tetése ellen — míg másfelől élet kíván-
ja venni oly rendszabályoknak, melyek
a többi államok a Romániából fe-
nyezető veszély ellen alkalmazásba
vesznek.

Könnnyen érthető tehát, hogy eb-
ben a kérdésben nagyon is meg kell
fontolni a saját állattenyészési érde-
keinket, s nem tenni engedményt a
romániai kormányának csak azért, hogy
nolle-velle szerződünk vele.

Br. Kemény beszédének másik érde-
kes része az, melyben a kormányrendszer
hibáit mondhatni merész őszinteséggel
leplezi le. Ez őszinteség annál bece-
sebb, mert neki hosszas minisztersége
alatt bő alkalma volt e rendszer hi-
báit nem csak felismerni, de a mint
most látszik azokban az ártalmas ele-
meket is meglátni.

Hogy akár közgazdasági, akár ipari
kérdésekben a kormányak életrevaló
programja egyáltalán nincsen, azt rég-
óta tudjuk, azt is tudjuk, hogy a pro-
gramtalanság vádjával szemben mindig
csak üres frázisokkal védekeztek, most
aztán hiteles alakban is értesülhet
a nemzet arról, hogy a kormány je-
lenlegi rendszere nem egyéb a rend-
szertelenség foglalatjánál, s hogy ilyen
kormányzattól sem ipari, sem gazda-
sági érdekeink védelme egyáltalán nem
remélhető, s épen ezért is nem sokat
aggódunk, ha többek között a romániai
vámszerződés megkötésével késedelmes-
kednek, mert előre lehet látni, hogy a

szerződés keretén belül érdekeink csak
ujabb kockázatoknak tétetnének ki.
—n.

Politikai hírek.

A magyar nyelv és a közös hadsereg.
A budapesti mindkét egyetem polgárai
tudvalevőleg nemrég elhatározták, hogy az
országgyűlés két házhoz kérvényt intéznek
a közös hadsereg magyar ezredeiben a ma-
gyar állam nyelvének érvényre emelése iránt
A kérvény reflektál a honvédelmi miniszter
ismeretes nyilatkozatára a német nyelvről
s kiemeli, hogy a választ a magyar honvé-
delmi miniszter szájából hallani keserűen
esett az ifjúságnak. Az idegen nyelv ellen
és a magyar állam nyelve mellett emeli
tehát kéri szavait. Azon kifogás ellen, hogy
a nyelv egysége nélkül a hadsereg egysége
van veszélyeztetve, — a kérvény utal a
honvédségre és a nemzetiségre. Háboru ide-
jén ezek is kiegészítő részei a közös hadse-
regnek, noha nyelvök a magyar — illetve
horvát, — míg a hadseregé a német. A kö-
zös hadseregnek csak előnyére lenne, ha egy
része, vagyis a magyar ezredek, a nyelv
közössége utján szorosabb szervei összeköt-
tetésbe lépne a magyar honvédelmi
résszel. Ez fokozná a közös hadsereg erejét,
mert a magyar mindig jobban harcolt, ha
nem idegen vezényszó és szellem vezette.

Boulanger tábornok ellen egyes fran-
cia lapok ellen támadásokat kezdenek in-
tézni és egy párisi távirat azt állítja, hogy
a Schnäbele eset folytán Flourens külügy-
miniszter állása szilárdabb, mint Boulanger
tábornoké. A harcias hadügyminisztert töb-
bek közt a „Figaro” is hevesen támadja
meg. Tegnap pedig Denta kiadónál névte-
len röpirat jelent meg (18... augusztus
18-ika, az első franczia-német csata”
czim alatt) melynek szerzője Boulanger tá-
bornok harciaszati rendszerét teszi éles bi-
rálat tárgyává.

A Schnäbele-ügy még nincs végleg elintézve
és lesz még utójátéka, vagy a diplomaciai alkudozások,
vagy legalább a francia belpolitika terén. Egy hétfői
keleti párisi távirat szerint ugyanis a „Justice”, Clé-
menceau lapja azt véli tudni, hogy a francia kormány
a német kabinet közleményére (mely a Nordd. Allg.
Ztg. cikkéből ismeretes) rövid jegyzékben felelt, a mely-
ben bizonyos fenntartásokat formuláz. Meglehet, hogy
csak Clémenceau és Boulanger tartják szükségesnek az
ily formulázást és hogy a kormányt, illetve annak
„ultra békészerető” tagjait (a mint a „Nouvelle Vremja”
nemrég Goblet és Flourens urakat elnevezte) a Schnäbe-
le eset kapcsán a radikálisok meg fogják támadni a
kamarában. Remélhető azonban, hogy a kamara nagy
többsége a hadipárt cselszövényeit meg fogja hiusítani.

Székelykiállítás.

Sepsiszentgyörgy, május 1.

Szerkesztő szívességéből láttam meg-
jelenése előtt csikszeredai góbé cikktét,
melyben a sepsiszentgyörgyi székely kiállí-

tást személyi okból elítéli. Kolozsvárt járva
láttam.

Eltekintve attól, hogy szabad-e egy
nemes ügyet csak azért elítélni, mert X.
vagy Y. áll elől: csikszeredai góbé atyám-
fiának tárgyilag sincs igaza.

A felhívó szerint ugyanis a kiállítás
az E.M.K.E. rendezi Háromszék megye s a
többi székely megyék E.M.K.E. választmányai
által.

A háromszék megyei választmány által
első sorban, mert az idei közgyűlés alkál-
mával a választmány lesz a közvetlen házi-
garda. Sepsiszentgyörgy hívta meg ugyanis
az egyesületet az idén, a mint az alapsza-
bályokban ez a jog minden erdélyrészi vá-
ros számára fentartva van.

Igenis megkeresi az E. M. K. E. az
összes székely megyéket és városokat, az
összes székely választmányokat nemcsak
erkölcsi és szellemi közreműködésre, hanem
jutalmak kitűzésére s a kiállítás rendezé-
séhez pénzügyiell való hozzájárulásra is.

Sőt a székelyegyletis belevonatnak mert
a czél az, hogy az E. M. K. E. közgyűlé-
sére az országból összegyűvő nem erdélyiek,
s a fővárosi írók előtt a székelynép ipara
és közgazdasága bemutatassék.

Ismétlem, mit szólaná ahoz pl. Ud-
varhely megye főispánja, ki szintén a cul-
turegylet megyei választmányának elnöke, ha
a közgyűlés Udvarhelyt tartatván, a ren-
dezés főterhet nem rá hárítaná az egyesület?
Mit szólanának a többi székely megyei vá-
lasztmányok?

Hogy pedig Pótsa József épen a há-
romszék megyei választmány elnöke s így az
egyesület az ő nevét tette a főhívóra, ké-
rem góbé társamat, ne bántsa azért a jó
ügyet; hagyja ezt az eljárást a „Székely
Nemzet”-re, mely tudvalevőleg Bartha Mik-
lós alelnökséget használt föl arra, hogy az
egyesületet — megengedem, akaratlanul bár
— sebesítse!...

Az E. M. K. E. szentély, hová csak a
felekezeti-párt és localis érdekek poros és
sáros sarujának levetésével szabad belépni.
Ki megszegi, önmagában hordja kár-
hozátását. A „Székely Nemzet” lelkiismerete
rajta!

En is góbé.

A képviselőházból.

Budapest május 3.

A ház mai ülésén az elnöki bejelenté-
sek után az állampénztári készletekről szóló
javaslat felett folytatották a vita.

Orbán Balázs b. könyvelmőnek tartja,
hogy a pénzügyi bizottság olyan könnyen
megszavazta a 32 milliót, miutna 32 frtől
volna szó. A bizottság eljárása cynicus.
(Ugy van! balfélt.) A miniszter és az ál-
lamtitkár, a tegnapi elmondottakkal csak a
közönség szemébe hintettek port. Nem látja
indokoltnak azt az óriási bizalmat, melyet

AZ „ELLENZÉK” TÁRCAJA.

1887. május 4.

Fotografiák.

— Solyom Ferencz készítményei. —

I.

A szerkesztő.

Van egy szék. Ez a szék pedig nem
olyan szék, mint a többi. Ez tüzön áll és
puskaporon. E karosszék, mely szilárd ta-
lajjal áll néha, levegőben lebeg néha és
hi is robban néha. Ezen a széken ül a
szerkesztő.

Ugy is mondhatnánk, hogy „redacteur”,
mit a könnyebb megérthetőség végett azért
is meg kellene tennem, mivelhogy az elfo-
gadott internationalis műnyelv még mindig
támaszt igényeket bizonyos kitételek örök-
ségére, melyeknek jogosultságát a haszná-
lat egykori általánossága látszék szentesíteni.
Nálunk különben nyelvtörténeti fontossága
is van e szónak, amennyiben a negyvenes
évek nagybuzgalma nyelvtisztogatói élesen
kikeltek volt ellene, s minden idegen izü
szóval együtt két kézzel kirádirították a ma-
gyar lexiconból, félfüllel se mederítve a
konzervatív kisebbség azon aggodalmára,
hogy talál Magyar műszót, mely a fogal-
mat teljesen visszaadná, nem fognak tudni
kiszokolni.

A „szerkesztő.” Néha kicsiny, néha oly
magas állás ez, hogy a hetköznapai matéria-
ból fabrikált nyársopolgári halandó csak hó-
dalattal, s magába szálló pietással tekinthet
ra, jóllehet tudja, hogy a szerkesztő széke
tíziken és puskaaporon áll. Igaz, hogy a tük
megvárhatják, s székeketl együtt egy nap
alatt levegőbe repülhet. Igaz, hogy ha reg-
gel még napugaras „Ébredés” az állapota,
Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

estére örök lenyugvás a sorsa, hanem ha
erősen tartja magát, akkor szó sincs effé-
lékről.

Ha még nem hallottad, im tud meg,
hogy ez a név „szerkesztő” gyakran na-
gyobb hatalmat jelent, mint a milyen egy
nagy tejedelem, hogy holmi régi Grossher-
ceget ne is említsek. Annak a császár pa-
rancsolt, néha a szultán is, a czár is, — a
szerkesztő Nagy Mogul, kinek se czár, se
szultán, se császár nem diktál, még a rá-
nézve legfőbb hatalom, a párt sem, mi-
velhogy az is vagy „felszólított”, vagy kér.

Meg kell azonban vallani, hogy a reá
nehezedő ellenáramlatok óriási nyomása né-
ha oly nagy, hogy a zsurnalisztikai légsúly-
mérő magasabb fokozatain olykor bizony
(nem egy) teljességgel képtelen megállani
azon helyet, melyre hivatottsága van. Ilyen-
kor beáll az a különös robbanás, s a szer-
kesztő székestől, kék plajbászostól (ez a jo-
gar) levegőbe repül.

A helyzete lássad nehéz. Blondin nagy
balagierozó mester volt, ki a Niagara fe-
lett se szédült el, de hidd el, én mondom,
egy szerkesztő néha még blondinabb kell
legyen, olyan erős, kemény fejfel, mint a
békások, hogy egy-egy pártáborulat felett el
ne szédüljön.

Az is igaz, hogy erről a nehéz hely-
zetről kevés embernek vannak tiszta fo-
galmai.

Igen sokan vannak, kik irigylésre méltó
dicsőségnek tekintik a feladatot, hogy
valaki egy megye, vidék, vagy épen egy
egész ország közvéleményének egy részét
szerkeszti, s bizony sokan, kik a szelid n-
dadagó ottománok jó zamatu mekka, s egy
valódi bock füstje mellett élezzik a „leib-
journal” napi fogyasztásra kitraktált ter-
mékeit, nem is gondolják, hogy a tisztessé-
ges irodalmi napzám kezökben levő egy
napi robotja mennyi vakarásba, perlekedésbe,

tyukaszemtaposásba került, a mellett, hogy
„felelőség”, ez a szerkesztő — Mogulnál
is hatalmasabb Mogul, mindig ott gubbaszt
ama bizonyos szék háta megett a kanóccsal,
s dirigálja a kék plajbászt.

Mert az nem a miniszterek theoretikus
felelőssége. A szerkesztő pénzével és vére-
vel áll jól mindenért a mi lapjában elől,
vagy közből történik, csupán azzal nincs
baja, a mi hátul van. Tőle akár három
üles haját növésszen „én Csillag Anna.” A
szerkesztő nyugodtan alszik fölfe, s nem
érzi az ott hirdetett pirulát, hánytatást, s
egyéb sok jeles kutyavédtek szagját.

Pénzével és vérével áll jól valamennyi
munkatársáért, a ki bár egy vakariut-
tást csinált az ő firmája alatt. S valamint
nagy veszedelmek idején az egész nyáj a
a veszkös mellé fut össze, a munkatársak
is a szerkesztő mellé csoportosulnak, s őt
támogatják, taszigálják miniszter párt, pub-
likum, sértett mamák, dühös primadon-
nák elé, kard és pisztolyosok elé. Szurd,
vagd, avagy — „fizess. S a szerkesztő
rohan a vérszagra, s szur, vág, vagy —
fizet.

Ha a redakciónak, a sajtó törvény
elastikus §§-aival gyűl meg a baja, ez több-
nyire tréfáság. A jó esküdtszék összeül,
ha komoly a dolog kedélyes ásitozások köz-
ben tárgyalják, ha nem komoly jökevdü
mosolyok közben mondják ki a sentenziát
s azzal vége. Tíz-tizenkét embert, a meny-
nyiből egy esküdtszék áll, egy szerkesztő
meg mindig le tudott verni a lábáról, mert
csak nem képzelték, hogy a ki százak he-
lyett beszél, gondolkodik, ír, lármáz, taná-
csol, azt tizenkét ember agyon tudja ölni
szóval? Oh ha! Napnál fényesebben bebi-
zonyítja az igazságát, s olyan szízen kerül
ki a tárgyalásból mint egy leány. Nagy
ritkán ha mégis megcsipik, annak valamely
magasabb „fátum” az oka.

A sanyaruságok legtöbbje azonban nem
a felelőség nevében szokott lecsapni a
szerkesztőre, hanem a sértett hiúság, vagy
kicsinyes érdek azon apró csipésiei alakjá-
ban, melyek ellen hiába való minden kau-
czió, s melyek annál jobban bosszantanak,
mentől méltatlanabban érik a nyilvánosság
emberét.

A redakciót darazsok, dongók dong-
ják; ez csápjait, az fullánkját, egy harma-
dik émelgőző mézét nyújtogatja, s a szer-
kesztőnek valamennyivel külön-külön kell
leszámolnia.

A provincia közönsége többnyire meg-
követeli, hogy magáról mindig jól, feleba-
rájáról mindig rosszat halljon. Sőt terebé-
lyes mama példán csökönyösen hiszi, hogy
az ujság az ő bálba készülő hajadon leá-
nyáért csinálódik. S ha másnap kezébe ke-
rül az ujság, rémülten csapja össze kövér
kezeit, s rebegő ajakkal susogja: „A Stan-
cimát kifeleadték”... Rohan a papához, s
elvérsődvő sziszegi: „Nincs benne a báli
referádában”... Aztán pozdorjává törí a
boldogtalan papirost, s reszkette a méreg-
től miként egy fókáját védő nöstény orosz-
lán dörög a szava: „Nem prenumerálunk,
sktortoz! nézze meg az ember, adta forgós
milliom!”

Nos? nem prenumerál.

Tetszik?

Az efféle kifejtése a Stanczikának
pedig soha sem szándékos. Mikor az ujság-
ról valahol ex offo megjelenik, ránézve nem
létezik egyéb, csak esemény és név. Mi
történt és ki által történt. Olyankor nem
ismer barátot, érdeket, kötelességet, mert
olyankor barátja, érdeke és kötelessége —
az ujság, a melynek képviselőitében megjelent.
S hogy végre is egy ilyen tévedés
igen könnyen megcsik, ez a dolog legalább
is van olyan világos, mint a Müller-testvé-
rek „dupla tintája”.

Kolozsvárt 1887.

a pénzügyi bizottság a miniszterelnökkel szemben tanúsít, amiből éppen ő maga többször kijelentette, hogy a pénzügyekhez nem igen ért.

A kész Minervák pedig korunkban nem szoktak fajós fejből kiszökelleni. (Derűtség a szélső balon.)

A miniszterelnököt most is kihozta sodrából Hoitsy képviselő azon állítása, hogy a haza népe szegényedik. A miniszterelnök az ellenkezőt állítja és kétségtelenül a haladót fővárosról von a vidékre is következtetést. Az ily rögzelmék, ha nagyon sokáig tartanak az elmebeteg közöz vezetnek. (Derűtség.)

Végtelen fáj lelkének az a fatalizmus, a melynek nyomása alatt a törvényhozás is szenved. Most, a választások előestéjén, mindenki lázas sietséggel akar szavazni, mintha a szavazatuktól függene újból megválasztásuk subvenciója. (Derűtség.) Nem szavazta meg a törvényjavaslatot, hanem pártolja a Hefi határozati javaslatát. (Helyeslés balfelől.)

Havár Dániel jótalanul találja azt a tündető előadást, hogy minden ami történt, hivatalosan tudomására jutott a parlamentnek, és hogy nem történt olyan, a miről nem volna tudomása mindenkinek.

A pénzügyi helyzet a ház kebelében azonban egészen másféleképpen volt mindig feltüntetve, — és az eredmény bebizonyította, hogy nem szabad és nem lehet mindig azon benyomás alatt maradni, melyet a kormány itt feltüntet. A pénzügyi bizottság az 1886. évi előirányzott költségvetésnél visszaesést jelez, ugyanezen jelentés azt mondja, hogy a kormány a mutatkozó tulkiadásokra a szükséges óvrendszabályokat megteszi. Azt is mondja ezen jelentés, hogy a helyzet enyhítésére, az utóbbi időben észlelt jelenlenség, a parlament ellenőrzésének fokozását teszi szükségessé. Azt hiszi, hogy a pénzügyi bizottság ezt komolyan nyilatkoztatta akkor, mert apróságoknak nyilatkoztatta azon összegeket, amelyek azután 22 millió, 32 millió adósságokban tűnnek fel.

A miniszter erőlyes tiltakozását az „idegen pénzek elköltése” tárgyában megfosztja erejétől az, hogy a pénzügyi bizottság jelentése szerint: idegen pénzek újra visszatérítésére 7 és háromnegyed millió szükséges. (Ugy van! a szélsőbaloldalon.) Előmeri ugyan, hogy azon összegeket, melyekért az állam 3 s fél százalékos letéti kamatot fizet, joga van pénztárában megforgatni, de nincs joga a határozott számla bíró pénzekkel szemben, minők a Temes-Béga, Rába-Ráboza szabályozására felvett kölcsönösszegek.

Megérinti ezután a Rábaszabályozási kölcsönt s kijelenti, hogy a helyzetet sokkal sötétebbnek tartja, mint aminőnek a kormány feltünteti, s a javaslatot nem fogadja el. (Helyeslés a szélsőbaloldalon.)

Horánszki Nándor és Szapáry Gyula gróf felszólalása után elnök a vitát berekesztette.

Hegedűs Sándor élve az előadó zárószavával, polemizált az ellenzéki szónokokkal és elfogadásra ajánlotta a javaslatot.

Hefy Ignác, aki határozati javaslatot adott be, szintén élt a zárószóval, s olyan módon csoportosította adatait, elismerését nyilatkoztatta egyuttal Wekerle iránt — hogy Tisza Kálmán miniszterelnökét felszólalt, Hefy állítását cáfolta, de foglalkozott a többi szónokokkal is. Hefy még egyszer felszólt, néhány szót mondva.

A képviselőház ezután szavazott s a javaslatot úgy általánosságban, mint részleteiben, a többség elfogadta.

Pártélet.

A kézdívásárhelyi függetlenségi párt tagjai folyó hó 8-án értekezletet tartanak, melyen Ugron Gábor is részt fog venni, mint az országos függetlenségi párt megbízottja.

Képviselőválasztási mozgalmak Szilágy-megyében.

Május 3.

Szilágy megye ősi virtusát mind nem képes levetkezni; most is olyan ingadozik, mint volt a fejedelmek korában. Soha sem tud önállóan függetlenül megállni a nemzeti küzdelmek versenyterén. Folyton ingadozik, mint a váltakozó légkörben elhelyezett hőmérő higánya. Ma leszáll a fagy-pont, holnap már a forrponton ivad. Epen ezért soha sem vehető biztosra a megye választási mozgalmak, mert annak nincs határozott iránya hullámzásra.

Elképzelhető már most, hogy melynek lehetnek a választási mozgalmak ez idő szerint Szilágy megyében. Senki sem képes abból kiigazodni. A mozgalmak meg van, mert eljött az ideje, de határozott alakot alig öltött még ez ideig. Az eredmény egyetlen körületben sem biztos; azt csak a választási nap estéjén tudjuk meg.

Különbö a jelen állapot a következőképpen körvonalozható:

Zilahon Lőrinczi György van jelölve kormányparti programmal. Az ellenzék gr. Teleki Sándort akarja felléptetni, de még eddig határozott megállapodásra nem jutott.

A szilágyosehi körület jelöltje Neményi Ambrus, kit minden valószínűség szerint újból megválasztanak. A román nemzetiségi-párt hallgat. Várnak a szebeni vezényszóra, a hova az Illésfalván Pap György volt képviselőnél megtartott értekezlet Pap Györgyöt és Sucin Demetert küldi képviselőül. Ez a körület nem jöhet már pártkötetnek alá; itt az a fő, hogy a nemzeti-ségi jelölt megbukjék akár kormányparti, akár ellenzéki magyar emberrel szemben. Mikor a múlt választásokon Moni Gyula a függetlenségi képviselő jelöltet kért a 48-párt végrehajtó bizottságtól, onnan üres-kosárral eresztették el. — Elment a kormánypartihoz — választói megbízatából, ott örömmel fogadták a kezébe nyomták a kis Neményit aki azóta valóban nagyot nőtt és sokat használt a körületnek. Mikor Moni Gyulát megválasztották szintén megpróbálták kéri egy ellenzéki embert; akkor Meocsári — aki azóta előlamosodott — utasította vissza őket s Moni Gyula a saját szakálára lépett fel s választottat meg képviselőül. A sz.-osehi körületben különben nem is volna helyes két magyar jelöltet felléptetni; mert ez egyenlő volna az oláhok győzelmével. Hagyjuk őket magukra, majd megcsinálják ők szép csendesen a maguk dolgát. . .

Diósdon Dobai Antal lép fel függetlenségi programmal; őt egyedül báró Wes-selényi Miklós buktathatná ki, de az nem egy könnyen mozdul meg görceői paradicsomból, ahol csendesen visszavonulva él övéinek a gazdaságának.

Mint biztos forrásból tudjuk br. Wes-selényi Miklós fel is volt illetékes egyének-ségeknek.

től szólítva a jelöltség elfogadására, de azt nem hajlandó elfogadni.

A sz.-somlyói körületben egyetlen jelölt br. Bánffy György; alig hiszem, hogy valaki bátor volna e szerzett főúrral megküzdeni.

A tamádi körület Sánta Dezső ügyvédet léptette fel kormányparti programmal. Ellenzéki jelölt itt még nincs.

Ez a megye választás előbbi mozgalmak jelenlegi képe.

Pártonkívüli.

A Budapest belvárosi függetlenségi 48-as párt hétfőn délután Irányi Dániel elnöke alatt értekezletet tartott, a melyen Halász Géza, a múlt értekezlet által kiküldött bizottság elnöke bejelentette, hogy sikerült olyan jelöltet találni, a ki teljesen méltó az ország-legelső választó-körületének, a budapesti belvárosnak képviselőjére, ez: György Elek. (Eljenzés.) Az értekezlet elnöke, Polónyi Géza, Pártos Béla és Halász Géza felszólalásai után, az értekezlet határozatképen kimondja, hogy a legközelebb megtartandó értekezletre meg fogják hívni György Eleket programbeszédje megtartására.

A budapesti jászvásárosi függetlenségi párti választók e hó 15-én tartják képviselőjelölt naggyűléstük.

Zemplén megyéből írják: A sz.-a-új helyi választókerületben már megindult a 48-as és függetlenségi párt akciója s így a kormányparti Molnár Viktor erős küzdelemre lehet készen. Az olasz-liszka v. körületben azonban a függetlenségi párt még hallgat és vár. Szirmay Ödön újból föllép és rövid időn beszámolót fog tartani s ez alkalommal fogja a közönség bizalmát kérni.

A tokaj-mádi v. körületben is lesz ellenjelöltje a függetlenségi párt részéről a kormányparti Zalay Istvánnak.

Török-Kanizsán, a melyet most Fabinyi Theofil igazságügyminiszter képvisel, a kormánypartit tegnap tartott értekezletén Rónay Jánost léptette fel.

Kölessdől sűrűn öngyökzik: Petrich Ferenc képviselőnk Herman Ottó kíséretében megjelent választói közt, s nagy lelkesedéssel, beszámolt. Újra kijelöltetett. Dorogon fényesen fogadták. A szomszéd körületekből is számos polgár volt jelen. Este a beszámoló tiszteltetőre a párt lakomát rendezett.

Nyiregyháza a függetlenségi elveket valló polgárságot Vidliczky József volt országgyűlési képviselő ma d. e. 10 órára értekezletre hívta össze. Megjelent mintegy 300 választó. Vidliczky József, Beniczky Miksa, Somogyi Gyula, Lukács Ödön s Bónos László felszólalásai után a függetlenségi s 48-as párt megalkultának jelentették ki. Először Vidliczky József, al-elnökül Szasztyay Károly és Barzó János egyhangulag választották meg.

A nagyorlenci választókerületben Szerb György, e körület jelenlegi kormányparti képviselője, Viad Alajos nyug. kir. táblai bíró mérsékelt ellenzéki és Rezel Fabius lugosi ügyvéd, nemzetiségi párti programmal fognak megmérkőzni.

A debreczeni I. vál. körület függetlenségi pártja vasárnap, május 1-én, d. e. fél 11 órakor tartotta meg értekezletét a képviselő-jelölés ügyében, a csizmadia-társulat tágas áruhelyiségében. Az értekezleten, mely a legnagyobb renddel folyt le, mintegy 600-an voltak jelen. Az értekezletet Kertész Mihály ker. elnök nyitotta meg, utána Jeney Miklós a párt jegyzője tartott eszmékben gazdag beszédet, melyben az intéző bizottság megbízásából a körület jelenlegi képviselőjét: Thaly Kálmánt aján-

lotta jelöltül. Az értekezlet egyhangulag, nagy lelkesedéssel ki is kiáltotta Thaly Kálmánt az I. ker. jelöltjévé s a jelölt életével 11 óra után az elnök az értekezletet bezárta.

A jász-kármál-mi körületben tegnap ugy a kormánypart, mint a függetlenségi párt értekezletet tartott Jász Arok-szálláson. A függetlenségi párt értekezletén 300-nál több választó volt jelen. Egyhangulag nagy lelkesedéssel Thassy Géza mostani képviselő jelöltetett, a kit Jászmonostoron küldöttség keresett fel s kért fel a jelöltség elfogadására.

A makoviczai körületben Sárosban dr. Ferenczy Elek eperjesi jogakadémiai tanár felléptetését tervezik mérsékelt ellenzéki programmal. A kormánypart jelöltje Feszt Lajos.

A somlyó-vásárhelyi választókerületben Beöthy Ákos mérsékelt ellenzéki képviselő ellenében Noszlopy Gyula noszlopi földbirtokos szándékozik fellépni függetlenségi s 48-as programmal.

A bereg megyei 48-as függetlenségi párt május 8-án délután 3 órakor Beregszászban az „Arany oroszlán” szálló díszteremében rendes évi közgyűlést fog tartani, melynek tárgyai lesznek: 1. A párt tisztikarának megválasztása. 2. Megállapodás a képviselőjelöltek személyében. 3. Nótári indítványok tárgyalása.

Liptószentmiklóson Matuská Pétert a kormánypartit tegnap újra felléptette.

A só-kubini körületben Kubinyi Árpád kormányparti ellen Zmeskál Zoltán nagybirtokos lép fel mérsékelt ellenzéki programmal.

A gyomai körületben a függetlenségi párt Hoitsy Pál mostani képviselő ellenében a kormánypart Légrádi Károly fővárosi nyomdászt lépteti fel.

Br. Kemény Gábor beszéde.

(Elnöki megnyitá az erd. gazd.-egylet f. hó 1-én tartott évi rendes közgyűlésén.)

(Folytatás.)

Nem egyszer hallottam emlegetni, hogy Magyarországnak ugyan a maga egészében felesleges van buzában és töröküzében; de Erdély nem termel annyit, a mennyire szükség van. Hogy ezen tétel nem áll, bizonyítja a rendes piaci árak. Minden erdélyi földműves gázda jól tudja, hogy általában Erdélyben a buzának is, a töröküzének is ára csekélyebb, mint Budapesten. — Az igaz, hogy pl. Csikmegye töröküzét nem termel, az ott nem érik meg. Azon kevés töröküz, melyre Csikmegyeének szüksége van, vagy Romániából kell beszereznie, ha a vámviszonyok megengedik, vagy pedig, a vasut és vízi közlekedés teljes hiányában a szerfelett drága tengelyen való szállításhoz kell folyamodnia és 70—80 söt 100 kilométernyi távolságból Szász-Régenből, M.-Vásárhelyről, Udvarhelyről kell jobb, rosszabb uton azt oda szállítani.

A töröküze árára nézve azonban a gyergyó-szentmiklósi és csikszerecsai piacok jelentőségét egyáltalán nem birtak és birni nem fognak. Erdély, mint a melynek piacza csak is nyugaton lehet és van, a román határszélehez pedig közelebb áll, Erdély, tartok tőle, hogy az olcsó oláh gabona csapása alatt is inkább szenvedne, mint a többi Magyarországon.

Egy pár szót kívánok szólni a romániai marha-behozatalról, illetőleg a marha kereskedésről is.

A mennyire én tudom, és amint ezt már említettem is, Romániában, különösen a tulajdonképi Oláhországban, a szarvasmarha-tenyésztés igen alacsony fokon áll. Azt hiszem tehát, hogy most az egyszer

nem tekintve az állat-egészségügyi kén-
sekre, nem igen kell a Királyságnak
való résznek tartani attól, hogy a ma-
kereskedésben Románia megjelenése a
piacon versenyezzen a magyar hízott ma-
hával, vagy csak attól sem, hogy a ma-
gyarak számára eléggé szűk, csontos ma-
got szolgáltatson. (Ez utóbbira nézve a
kivétel képez Moldva egy része.) Erdély
azonban mindenesetre tartja magát attól, ha
a romániai, a mint neveztem csig big ma-
ha, a határszéli piacokon egyszerre meg-
lenylen, a majdnem kiadás nélkül teny-
tett állatok, potom áron kelve, az erdélyi
piacon magában is olcsó árait a ma-
nyagra is átháramlólag, még inkább nyomná.

A marha-kereskedésnél azonban az
egészen saját kérdés is merül fel: az
egészségügy, illetőleg az állategészség-
konvenció kérdése.

Tudjuk, mekkora súlyt fektet a
mán kormány az állategészségügyi kon-
venció megkötésére. A sértésre nézve a ma-
dás könnyebb; azt mállózzom. Annnyira
hezebb a kérdés a szarvasmarhára nézve
szarvasmarhát illetőleg ugyanis nem a
az szükség, hogy magunk teljesen meg-
legyünk a marhavésznek hazánkba be-
lásától; hanem az is, hogy annyira a
nyugodtan nyugati vásároink, a ma-
zöttünk és Románia között megálljunk
egészségügyi rendszabályokban, hogy a
ürügyet se találhassanak saját maguk
vasmarhájának kizárására piacainkról
ezimen, hogy főlnek a mi közvetített
Romániából átvárammazható marhavész
ez bekövetkezhethet, akkor a román
kedelmi szerződés k-dvéért, eljátszandó
gati szarvasmarha piacainkat.

A főelem, remegés, bizonytalan-
dig olyan érzelmek, melyek igen kő-
támadnak és nehezen enyésznek el. E-
látunk már azt, hogy a keleti marha-
veszélynek kitett és a szarvasmarha
egészen egyenlőleg veszélyeztetett ma-
internationalitert fogadtattott. el a ju-
pedig ki látott keleti marhavészben
tult juhot? A fiziologusok vitáznak
hogy: vajjon, egyáltalán átmehet-e a
ra a keleti marhavész vagy nem? Egy-
kőtes eset hozatik fel; de nem több, a
szarvasmarha és bival keresztezése. A
ban előállott a remegés, a félelem; me-
zatott az onlított általános szabály-
seljük annak kártékony hatását.

Egy hamis sáru sértéskezesből
rőstől hallottam a sértés kivétel
egyszer a megjegyzést: tart tőle, hogy
és ezen vidék hatóságát meg fogja
félelem és nehézségeket fog gördíteni
kivételünk elibe, mert . . . mert mag-
azon vidéken az elárúsítandó beföldül.
Ki vizsgálhatja meg a sziveket és
hogy valaki felt-e valójában, vagy
viselte magát, mintha félt.

Közelebbről egy pár tulbugi
pesti orvosnak hamis choleraadat-
keztében egyszerre vesztégtári eljű-
deltetett el Belgrádban, Bukarestben,
stantinápolyban, Söphában. Hiában
és itt volt rá indok.

A gyanu, a keleti marhavész
annnyira inkább támadhat a román-
tűket illetőleg, mert azon nérel áll,
hogy a keleti marhavész ott endemikus
az támad és kitejődik helyben és ma-
gy jön él, mint nálunk, hol kimu-
lag, mindig behozattott. Tudom, a
román kormány kétségbe vonja az
tást, hogy a keleti marhavész ott en-
cus lenne; de vajjon, ha ezt valóban
fogadjuk, meddig fog még élni a
hogy a keleti marhavész Romániában
ugyan endemikus?

Mintán az én tudomásom szarvasmarhavész-
szarvasmarhavész-tesztés, Moldován-
szét kivéve, Romániában igen alacsony

Sokkal nagyobb baj ennél, ha egyes ember közelit gyanus szándékkal. Az egyes ember mindig a szerkesztőt keresi. Sok egyszer kétszer, igen sok addig lelkeli, a mig elfogja. Gyere. A melyik méltatlankodik, a melyik kiabál, annak a szerkesztő visszaméltatlankodik és visszakiabál, de arról neked homályos ideád sinos, hogy milyen gonosz helyzetbe kerül a „tisztelt szerkesztő ur” ha például egy rekedt torku énekesnő, avagy egy elnyűtt drámai nagyság folyamosodik a „kegyes” jóakarattáért. Ez van akkora tortura, mint a fugadi tiszteletesség volt, ki csak azután vette észre, hogy a püspökkel beszél, mintán már alaposan lekutyáztá.

Ha pedig mindenfelől komor felhők verődnek össze a látóhatáron, s itt is tükkel közelednek, amott is; ha elástóttál a kilátás, s bár egy oszlop remény sincs arra, hogy a nyilatkozó panorámának még van egy tovább forgatni való derült tájéka: a világ valamennyi lapjának szerkesztői egyenlő gondolatlat hajtják álomra fáradt fejüket. E gondolat a: szökés. Szökni a hegytől, s nem közeledni addig, mig a hegy nem közelit Mohamedhez.

Az a szerkesztő, kirol a fotográfiát csinálom, épen most szökik. Vizi a legérdekesebb mondanivalómat. Azonban ne tessék törődni vele, mert majd megcsinálom a retouchirozást, ha visszajár.

Mert „múzsját” neki.

Megesküdve és elválva.

A Dora szerzőjétől.

Angol eredetiből: Amica.

XIII.

(Folytatás.)

(26)

Aszist hánya végre Eldorádóvá változott. Ety angol vállalkozó megválasztotta.

s úgy találta hogy kifizeti magát ha munkába veszik, s jóslata teljesült. Lassan de biztosan a bánya viszanyerte hitelét; a részvények ismét felemelkedtek, a részvényesek ismét az arany jövőben kezdtek nézni — és ez alkalommal álomuk valószínű.

— Azt mondják, mondá Carre Wyndham a gréfnak, hogy a bánya nem sokára husz százalékos fizet, sőt nagyon valószínű, hogy még többet is. Szeretném ha pénzem oda volna befektetve.

Lord Carret hideg borzongás futotta végig, midőn öccsét hallgatta. Mi történt azzal a pénzzel egykor, és hol van az a férfi a ki őt megmentette?

De Wyndham Lady Janthával beszélt egész nyíltan.

— Az egész olyan, mint egy költemény, mondá, előbb elveszíteni vagyonotokat s aztán viszanyerni. Jantha, te maholnap egyike leszel az ország leggazdagabb asszonyainak! Milyen kár, hogy azzal a jámbor iparosoddal rontottad el magadat! Hiszen te egy hercegnő lehettél volna.

— Lehet, hogy férjemet nem adnám egy hercegnőért, válaszolá Jantha eltitkolhatóan bosszúsággal.

— Ostoba beszéd! — volt a válasz. Természetesen, hogy miután már megtörtént, nem lehet rajta segíteni, s te igen bölcsen teszed, hogy jó képet csinálj hozzá; de igazán sajnós, hogy egy ilyen féle embernek áldoztat fel magadat.

Jantha elfordult, oly dühös volt, hogy nem tudott szólni. Hányszor gondolta ő ugyanazt? De mást már e szavakat mástól hallani, győrelem volt. Kiment a kertbe, s férjéről gondolkozva sokáig állott a régi napóra mellett.

Szegény Herman! Tehát minden áldozata hasztalan volt. És most meg fogja hallani, hogy még a vagyonát is hiába pazarolta, mert nincs arra többé szüksége.

Lady Jantha hosszasan és bánatosan gondolt férjére; s megretent, midőn észrevette, hogy könyvek peregnék le arczán. Hogy ő, a büszke nő sírjon azon férfi után, kinek szerelmét megvetéssel utasította vissza! Vajjon lehetséges volt ez?

Lehajtottá fejét a napóra parkányára.

Oh, bár láthatná, bár láthatná arczát azokkal a szenvedélyes szemekkel nézve az ő szemébe, bár hallhatná hangját — mely ő hozzá mindig oly lágy és gyöngéd volt! Bár láthatná még egyszer elmondhatná, hogy álma valószínű, hogy kézzel karjaival nyakát átölelni, s azt mondani, hogy végre szereti!

De vajjon szerette? Arca égett, szive hangosan dobogott, kezeit összekulcsolta. Oh igen, szerette! Mert alacsony származásu nemes férjének, ritka szép jellege, nagy és nemes lelke volt! S végre teljes szívvvel szerette.

Vajjon irjon neki, és tudassa vele? Ah, nem! — Az már egészen más dolog volna.

XIV.

Három év mult el, és Lady Jantha gyönyörű szép asszonnyá fejlődött. Cousin-ja gyakran mondta, hogy nemigen van nála szebb asszony az országban.

— Milyen kár, szokta volt cousinja mondani, hogy ezzel a borzasztó házassággal tönkre tetted magadat. Ugyan mond csak, hogy milyen ember lehet az az érdekes fiatal iparos, ki az ország legszebb asszonyát képes itt hagyni, hogy Amerikában a pénze után járjon.

— Te nem tudod hogy ő miért ment el; mondá Jantha.

— Szavamra mondom azt hiszem hogy te magad küldted el, mert szégyelted hogy férjed.

S Wyndham jóízűen nevetett mint ha ötlete nagyon mulattatta volna.

En nem szégyeltem férjemet, ő a legnemesebb férfi, kivel az életben találkoztam.

Lehet hogy most nem pirult érte, mert nincs itt; de nem tudna oly hosszasan távollenni, ha nem te parancsoltad volna meg hogy hagyjon magadra. Mit csinál Amerikában? Azt hiszem hogy szabadságom visszajövetele előtt le jár, s iparos rokonomat nem lesz alkalom megüsmerni.

Távolléted nem nagy veszteség lesz férjemre, viszonzá Lady Jantha. De read nézve az lesz, mert leczkét vehetél volna tőle a finom modorban s nagy előnyödre vált volna tőle megtanulni.

— Azt kezdem gondolni, hogy csalódtam, s hogy te elvégre is szerelmes vagy a mi jó barátunkba.

— Nincsen a maga rendjén hogy a feleség szeresse férjét? — kiáltá Jantha.

— Azt hiszem hogy igen; de a hire hogy férjed nem tudta szerelmedet megnyerni.

— Az nem igaz, — volt az indulatos válasz.

S a fiatal asszony keserű önváddal gondolt arra, hogy mi mindennek tette ki férjét, hogy ezt a lovaigas férfit, ki szívet tette lábához, neveltség tárgyává tette s mindenféle csufondáros megjegyzéseknek tért engedett.

De közeledett az az idő, midőn a Carre Wyndham gunyos nevetése is megszűnt, és ő is tisztelettel beszélt Hermanról.

Nyar volt midőn Új Yorkból egy idegen kéz által írott levél érkezett. Croomban, mely tudtukra adta, hogy Carre Herman halálos betegnek fekszik, s hogy nincs remény a felgyógyulásához. A beteg kívánsága volt, hogy ezt a hirt barátjával tud-

dassák. De nem azért mint ha őt akarná zavarni, vagy mint ha azt hiszi hogy meglátogassák, hiszen úgy is talan volna, mert későn érkeznek a hírek, dekosan nem küldte meg az addressé, ne csináljanak maguknak azzal a lánasságot, hogy őtet felkeressék.

Még a Wyndham gunyolódásának szüntek, midőn e levelet felolvasták. Egy Lady Jantához címzett levél volt a levélbe zárva. Jantha a saját jába vitte, nem tudta mások előtt kitani. A mint a borítékot kivágta me-
tására egy száraz citrom növény ig-
ki bőlle.

S a következő sorokat olvasta.
Jantha, imádot feleségem, a bátorúságot megírti, és még egyszer dani, hogy mi foly a szívémben, hiszem, hogy kéresem meghallgatottat bevégeztem ezt az életet.

„Oh Jantha, engedje meg egy mondanom, hogy mennyire szeretlek.” „Számúze” magamat kördőlő, óta barangolok idegen földön, de a gára gondolok, ha aro a felmerül ha nevének a hangját hallom, mert a sommá vált drága nevét hangosan a ni, szívem épen oly bevesen és oly rélemmel dobog, mint ezeltűt terv. Ő feleségem, soha sem tudta meg azt hogy én mennyire szerettem!

Vissza nézve a multba, látom önhitt voltam.

„De higgye el, mentsegyenre mondva, annyira szerettem, hogy a ményt kivéve, hogy magát egykor nem, — mindenre vak volam. Azt hogy elfelejti előítéleteit, hogy az szelidülni fognak, hogy szerelmem megnyeri szeretetét.”

(Folyt. köv.)

kon a l. alig tudom másként kinagyarázni a román kormányt megfeszített buzgóságot, azt miveltünk megkötött, mint azon törekvésből, hogy ez által is a civilizált, teljesen megbízható kormányzat európai országok társaságába lépjenek. Azonban, ha ezen becsületet vezeti is a román kormányt és nem parancsoló közigazgatási érdek, ez nem teszi a dolgot könnyebben megoldhatóvá. (Vége köv.)

Románok mozgalmak.

Deés, 1887. május 3.

Az országos értelem állított nemzetiségi kérdés nem tévesztő hatását a megye, Szolnokdomboka vármegye területén sem, hol az 1862-ik követelések óta nemzetiségi mozgalmak — legalább rendszeres alakban — az alkotmányos időszak folyamán egy alkalommal sem történt.

Mindig hittük — és ez a hit érlelte a meggyőződést — hogy a megye román ajkú értelmisége a haza iránti kötelesség tudatában legkevésbé sem gondol arra, hogy déli túlsó rokonai valahol kezelték és szolgálatába álljon egy agyafurcs eszmének, mely nemcsak országgrészt, hanem az egész birodalmat veszélyeztet. Szentül hittük, hogy megyénk területén nincs talán egy román ajkú ember, ki komolyan aktívba merne lépni a nemzetiségi kérdés érdekében; hogy ezáltal veszélyeztessen az egyetértést és elhárítsa a vizslát megvált, az eddig példás békében együtt élt nemzetiségek között.

Hittünkben, felfelé tekintve csalatkozunk.

Ezt igazolja a Mánú Gábor, Munteanu Ágoston és dr. Mihály Tivadar deési ügyvédek által a mai napra összehívott „román nemzetiségi párt” választási értekezlete, mely ma d. u. 4 órakor folyt le; napirendre tűztek:

- 1) A megyebeli román nemzetiségi párt megalakulása;
- 2) tanácskozás a küszöbön levő képviselőválasztások tekintetében;
- 3) a folyó év május hó 7-én Nagy-Szebenbe egybehívott román nemzetiségi pártértekezletre kiküldendő bizalmi férfiak megválasztása.

Nincs okunk kételkedni román ajkú testvéreink ha-afasságában és időelőtti lelkiségük felett ítéletet mondani, de határozottan kárhoztatható: hogy az értekezlet előkészítői a választási mozgalmakat a megye területén nemzetiségi irányba törekednek terelni.

Az értekezlet, melyen a városi hatóság törvényes felügyeleti jogát a jelen volt polgármester által gyakorolta; zavarlatlanul folyt le; kimondotta az e megyebeli román nemzetiségi párt megalakulását; központi és vidéki választmányokat szervezett. A központi választmány tagjai lettek: Mánú Gábor, dr. Mihály Tivadar, Munteanu Ágoston, Herman Tivadar és Vellé János lelkészek, Pap Máté, Cassa László, Stetoz Gergely, Fekete Nyegruz Miklós, Puskarin Gergely, Goron János, Keresztes Sándor ügy. jelölt 5—5 tagból álló vidéki választmányok alakították a n. ilondai, m. ilondai, bethleni és n. ilklódi választó kerületekben.

Munteanu Ágoston ügyvéd javaslatára kimondta a pártértekezlet, hogy az 1881. és 1884. évi nagyszebeni gyűlés határozatait hozzájárul és ezután határozatait is magáévá teszi.

A Nagyszebenben f. évi május 7-én megtartandó általános román nemzetiségi gyűlésre Mánú Gábor, Munteanu Ágoston, dr. Mihály Tivadar, Stetoz Gergely, Nyegruz F. Miklós, Heozegánú Nikulaj, Keresztes Vaszil és Fogarasan Timofei személyéből álló küldöttség lett utasítással ellátva.

Ezek voltak az említett nemzetiségi párt értekezletének nevezetesebb részei, s hogy a megalakult párt működésében minő eredményeket akart elérni: azt megfogja mutatni a közel jövő.

színház zsúfolásig megtelt publikummal, élén Torda Aranyos megye nobiles szívi és asse-bő alispánja és az itt működött sorozó bizottsággal. Állott pedig a publikum a magyarországi és romániaság minden osztályából. Mert ez iskola oly társadalmi tényező, mely-lyel különböző elemek összevonása legbiztosabb sikerrel eszközölhető. Az iskola kis polgáraival leginkább képes hatni a szűke-re. Ennek köszönhető a hallgatóság szép száma és a vegyes ajkú fiatalok világos virradtig tartott táncmulatása, mely rendszeresen minden ily műkedvűt követni szokott, de mely egyszersmind Topánfalva életében még eddig soha sem történt. Ez az iskola érdeme.

Továbbá azok a kicsiny gyermekek oly elevenességgel és vonzónasággal játszottak, mintha nem is havasi fészék bimbócskái, hanem E. Kovács Gyulának lennének gyermekeik. — Mindnyájan csukrot érdemelnek.

Aztán a jövedelem is szép volt ám, mert levonva minden kiadást, a tiszta haszon 51 — ötvenegy forint. Ez az iskolakönyvtár és a szegény gyermekek felségelmeztetésére lesz fordítva. A felülfizetők neveit is általában a részletes nyomatát később közölöm.

Végül a színjáték előadása és az előkészületek megismeretnek azon lelkes ügybarátok neveivel is, kiknek nemes példájuk bárho többeket vonzana hasonló ügyszere-tetre. Loycecz Ilona és Fekete Kata kis-aszonyok várak a kortinákra, a humanus érzelmi Löszy Dávid ingyen fedezte a jövőben is használható színpad összes faszékleteit, a csak közelebből idejött bírói jegyző Kovács Lajos intendáskodott, Kovács Pál ügyesen maszkírozott. Zudor Ákos főszolgabíró védnökökközött s nyomatata a meghívókak stb.

De az oroszlan rész az iskola vezértanítóit, Demény Endrét illeti. A humanus érzelmet feltűntető színű kiválasztásával, a szerepek helyes kiosztásával, a színpad felállításával, rajz és festési művelteivel, növendékei farsztor előkészítésével stb. csak beköszötte azon érdemeit, melyeket mint a népnevelés hívatott utasítására már régen megismeretnek magának. Az a sok taps és éljen, miket az előadás alkalmával nyert, méltó visszhangja volt azon szeretet és közbecsülésnek, melyet munkásságával köztünk kivírt. Hatásos munkássága, legyen példa más ügyfeleinkre is. Ekkor az iskolák elé tűzött magasztos célok nem csupán pium desiderium tárgyai, hanem megtestesítésre leandnak azon óhajuk: „Népnevelés, jöj-jön el a te országod!”

Balambér.

A szerencsétlenek rovata.

A kultur-egylet 500 forintja.

A mint tegnapelőtt a torozkói tűzvész híre Kolozsvárra érkezett, az E. M. K. E. volt első, ki tettehez látott. Összejött a direktorium s egyhangulag kimondta, hogy a f. hó 12-iki igazgató választmányi gyűlésen 500 forint rendkívüli segély megzavazását fogja proponálni. — Indokolja a javaslatot azzal, hogy Torozkó a nyugati kulturvonálnak felőltt egyik első erő-sége, melynek minden áron való megmentése fentartása és fejlesztése e vonalban főfeladat. Midőn örömmel hozzuk nyilvánosságra az egyesület e meghatározó bölcs lépését, minden magyar emberhez fordulva mondjuk: adjátok filléreiteket, az E. M. K. E. megye elől!

— **Hirschler Ödön** ma délbén 25 frtot gyűjtött a Hungária vendéglőben a torozkói tűzkárosultak javára. Hozzájárul-tak: Hirschler Ödön 5 frttal, dr. Góth Manó Folly Viktor, Szüllo Árpád, Damokos Andor, Csermák János, Baintner Hugó, Sinkovits N., Künne Tivadar, Pap Árpád, Grünner Bálint, Kikaker Boldizsár, Bleyer József, Neuländer Budapestről, Benko Ferenozné, Lengyel József és valaki 1—1 frtot. Hirschler Ödön az összeget átadva a kultur-egylet irodájának, innen az összeg még a mai postával elküldetett Gál Miklós unió. lelkészhez, az E. M. K. E. főljá elnökéhez. Köszönet a nemes adakozóknak.

— **A torozkói tűzkárosultak ja-vára** adományokat ma Schmidt Mayer Laj-onné urhölgytől 1 forintot, Boros György theologiai tanár urtól 2 forintot vettünk. — Ismételtén kérjük a jó embereket, adakez-zanak a szerencsétlenül járt tüsgyökerek ma-gyar közeg részére, hol több mint kétszáz ember ératja porrá égett jószágát, s tekint kétségbeesett reménytelenséggel a jövőndébe.

MINDENFÉLE.

Kolozsvár, május 4.

— **A torozkói tűzvészről** ma a következő újabb részleteket vettük egyik torozkói tudósítónktól: Torozkó május 1-én délbén 3 órakor tűzvész támadt s fél óra alatt tűzfolyammá nőtt annyira, hogy 59 lakház a hozzá tartozó gazdasági és melléképületekkel együtt a lángok mar-talékává lett. Tűz most 2-án déli 12 óra-

kor még nincs elfojtva, de a nagy enyedi derék tűzoltóság mely a rész színhelyén hihetetlen gyorsasággal megjelent, márany-ra lokalizálta, hogy több veszélytől tar-tani nem lehet. A kára mennyiremost meg-ítélni lehet 100—120 ezer frtra tehető. Körülbelül 200 ember lett hajléktalan s mindenük odaégyvén koldussá. — Emberélet 4 esett áldozatul. Több marha bennégett.

— **Az E. M. K. E.** Budapest jöze-sf-városi osztálya nagy tevékenységet fejt ki a hazafias ügy előmozdítása érdekében. Az osztály élén álló jótékony hölgyek külön-sen Hegedűs Sándoré, Kada Mihályné és Hampel Józsefné áradhatlan buzgalommal dolgoznak a gyűjtő perseyek elhelyezésén s eddig már 400-at osztottak szét, te hát már kétszerannyit, mint a hány a Jö-zsefvárosra ki volt szabva. A nagyfontossá-gu nemzeti ügyet különösen lelkesen karol-ta fel a főváros iparossága és polgári osz-tálya, kiknél a perseyek elhelyezése min-denütt a legmelegebb fogadtatásra talált. Az osztályok három heti működése után máris több mint 300 gyűjtőperselyt osztot-tak szét, a mi a választmány számítása szerint 15,000 frt biztos évi jövedelmet fog hozni az együletnek.

— **Az E. M. K. E. fővárosi ba-zárja** impozánsnak ígérkezik Binder Lajos iparfelügyelő, mint az egyesület megbízottja, megkezdte a kicsomagolást. Gyönyörű tár-gyakat küldtek föl öv. Csereyné, gróf Beth-len Kálmáné, Gyarmathy Zsigáné, Fischer, a brassaiak, nem különböz Nagy Lajosné Kolozsvárról, a kolozsvári nőipariszokla; Szepessy zsoboki márványkudmánya már föllállva pompás disze a kiállításnak. — A székelylek általában kitettek magukért Csik megyéből övezgy Lakatosné volt beszéd, Székely-Keresztúrról Szentkirályi Árpád szolgabíró, ki a portót, csomagolást, fuvarjait saját zsebéből fedezte az egyesü-let javára. Az egyesület tűz ellen biztosítja a tárgyakat. A megnyitáson a központ kép-viselése lesz.

— **A deési nemzetőri tisztképző** tanfolyam — mint lapunknak írják — f. hó 2-án fejezték be. Tizenkét tisz-aspiráns hivattak be, s ügybuzgó szorgalommal mind-nyájok sikerrel kiállotta a vizsgálatot. Má-jus 2-án volt az utolsó gyakorlat Mihály-falva és Kozárvár között elterülő völgyben, hol reggel 5 órától déli 12 óráig folytattak harcozásai gyakorlatokat. Az aspiránsok nem csak menetek alkalmával bizonyultak derék „nemzetőrök” nek, hanem a cselekvé-szet terén is derekasan megállottak helyő-ke. A tanfolyam tanítója Boér György fő-hadnagy volt, kinek alapos képzetése és megayerő modora felől a legkedvezőbben nyilatkoznak a már nemzetőri tisztképzők. A tanfolyam részét vett: Agricola Adolf köz. jegyző hely., Bodor Zoltán főerdész, Bisztrai Károly számtiszt, Dombora András iroda-igazgató, Hollay Zoltán iroda-tiszt, Kovács László szolgabíró, Mathis Kelemen korh. gondnok, Markovits Antal p. ü. fogal-mazó Deésről; vidékiek: Ehrich Henrik birt. Fegyvernek, Kászonyi István birt. Gal-gó, Torday Sándor jár. bír. jegyző Bethlen, Veres László bíró n. ilondai. Befejezésül kedélyes lakoma rendeztetett az „Angol” szállóban hol a kedélyes pohárköszöntők mellett a megjelent tisztkák is kellemesen nyújtotta meg a rövidülai kezdő estét. A nemzetőrök fogadtatására bejövetelek al-kalmával a tűzoltó zenekar előzenéséből a Béla-hegy alatt várta az érkező farszt hadfiakat s a Kossuth lelkisítő indulójával kísérté a nagyszámú érdeklődő közönséggel a laktnya kapujáig.

— **Sámuel Kremer** ez amaz új ma-gyarnak neve, ki nemességét alig pár hó-napja nyerte az ipar- és közművelődés kör-lí kifejtett érdemeiért. Lisztés zsákjain a „Deés-Dampfu Kunstműhle”-t díszelge. A Dampfműhle csak viásó, s a Kustról pedig hallgat a kronika. Az oláhok ma-gyarnal is megértették volna: Herr S. Kremer.

— **Az esztorgályos** professor ügye — mint értesülünk — a vall. és közokt. miniszteriumnál már elintéztetett. A mint általános megbotrakodással halljuk, tör-vénytelenül megválasztott állásában megerő-sítették. Most már nem csodálkozunk Deák Lajos jegyző-tanfolyag eljárássában, ha a kormány is egy esetleges mameluk képviselőért egy egész iskolát tönkre akar tenni. A miniszteri indokolást közölni fogjuk, ad-dig is, míg ez az ügy az országgyűlés elé kerülne interpelláció alakjában.

— **A tordai dalkör Enyeden.** Olvasónk bizonyára emlékezi fognak, hogy a nagy-enyedi Bethlen-főiskola theologiai dalkara márcz. hó végén Tordán egy fénye-sen sikerült hangversenyt rendezett volt. A tordaiak most viszonyonit fogják a theolo-giai dalkar a látogatását és e hó 7-én a tordai dalkör fog kedveskedni egy változa-tos műsoru hangversennyel az enyedi kö-zönségnek. A theologiai dalkör örömmel várja vendégeit s igyekszik megtenni min-den lehetőt, hogy ezek magukat Enyed fal-lai között otthon érezzék és jól találják. Az ünnepélyes fogadtatás és bevonulás 7-én délelőtt lesz, mikor is a th. dalkar testüle-tileg fogadja illő üdvözléssel a város hatá-rán vendégeit s lobogók alatt zeneszóval vezeti be a városba. A jeles dalkar estélye iránt városszerint nagy érdeklődés mutat-kozik.

— **Eskütvő.** Jakabházy István, a de-ési m. kir. adófelügyelő mellett alkalmazott

m. kir. pénzügyi fogalmazó és földadó nyil-vántartási biztos e hó 2-án tartotta eskü-vőjét Jakabházy Dániel kedves és művelt leányával, Emmával Deésen.

— **Brassói hírek.** Gr. Bethlen And-rás főispán hivatalos ügyben hétfőn Buda-pestre utazott. — A nemzetőri tisztképzők hétfőn befejezték a tanfolyamot. — A rom.kath. főgymnasium ifjusága május 9-én má-jalist rendez. — A brassómegei románok vasárnap gyűlést tartottak, s a május 7-én Nagyszebenben összehívott konferenciára képviselőkkül megválasztottak: dr. Muresianu Aurél, Popa B. G. Voinea Vasul, Diamandi Manole, Verzea Alexa, Popea Viktor, Co-manescu József, és Broca Györgyöl. — A kronstáder Mánnergesangverein szombatn sikerült hangversenyt rendezett. — A Dance Lajos színtársulat szombaton a „Kertész leány”-t, vasárnap az „Árendás zsidó”-t hoz-ta színre szép házak előtt.

— **Kis hírek.** A tűz az alföld városiban majd mindennap pusztít. Hétfőn éjjel Aradon volt a régi vá-sártér. — Öngyilkos lett ismeretlen okból a vadász segédjegyző Aradmegyében. — Leszakadt egy építész Aradon az álvány s több munkás életve-szélessen megsebesült. — Gróf Deegenfeld hadtesti parancsnok tiszteletere szombat este Temesvárt nagy-szerű katonai ünnepélyt rendeztek. — Székes uton a rom. kath. iskolai és tanítói lak legett. — A sze-gedi nópárkiallításra eddig 144 szegedi és 92 vidéki kiállító jelentkezett. — Szegeden a „Mária Anna” nevű tisztai hajó ellenőre Schverdtner György lovag bus-komorság miatt agyonlőtte magát. — Homokkal oltottak el viz hiányában teljesen betemetve Kistelek egy égő épületet. — 7 évi börtönre s 10 évi hi-vatalvesztésre ítélték Szegeden Zsupánszky Györgyöt uszora miatt. — Goldberger kereskedősegédet az algrófot Szegeden bebörtönözték. — Nagy-Ká-rolyban május 1-én 10 épület és két ember élet esett a tűz áldozatául. — Fejérvári honvédmisztérieln edrelatlajdonása történt kinevezetése alkalmából tegnap tisztelettel a miniszterium hivatalnoká kara. — Felekly bankettet rendeztek hétfőn este az irók és művészek az irók körben. — A Deák szobor alapzata a Ferencz József téren már teljesen elkészült. Közelebb a szobor mellékalkalajának elhelyezéséhez is hozzá fog-nak. — Páris folytatja Németország példáját s a német lakosságot kintatja. A nyilvános helyeken mű-ködő német zenészeket már kiűzték.

VÁROSI HIREK.

— **Az iparos tanulók** munkakiál-lítása tegnap delután záratott be, s ugyan-akkor volt a díjkiosztás is. A kitüntetett tanulókhoz Kiss Sándor igazgató intézett buzdító beszédet. Erre felolvastattak a ki-tüntetett tanulók nevei és átadtak a di-jak. A kiállított tárgyak közül a látogatók sokat megvásároltak.

— **Májális.** A kolozsvári iparos if-jak önképző és betegsegélyző együletének dalárdája május 15-én a „Hójai” erdőben dallal és tánczozal egybekötött Májalist ren-dez, melynek jövedelme a zászló alapjára fordítatik. A kivonulás reggeli 9 órakor történik. A táncz d. u. 4 órakor veszi kez-detét. Bevonnulás fátylafény mellett éjjeli 12 órakor. Belépési díj 50 kr.

— **Értesítés.** Miután a kolozsvári ev. ref. egyházközösség a belvárosi leányiskola helyiségebe egészen új, a kor igényeinek minden tekintetben megfelelő iskolát épített, a növendékek közvizsgálatra a rendes időnél hamarabb, május 5-ikén lesz az iskola-épületben.

— **Az ev. ref. belvárosi leányiskola** értesítőjét vettük. A hatosztályú iskolát ez év alatt 98 növendék látogatta, a mi szép számnak mondható. Az iskolai főfelügyele-tet főt. Szász Domokos ref. püspök ur gy-a-korolta. Tanítottak: Vadás Zsuzsánna, Bekéssy Teréz okl. tanítónők és Benedek Árpád ref. segédlélekész ur. Az új tanév októ-ber 1-én kezdődik.

— **Helyreigazítás.** Lapunk tegnapi számában nyomdahihibából tévesen lett a gazdasági májális napján május 31-ike fel-említve. A májális ugyanis május 21-én tar-tatik meg.

— **Éjjeli megtámadás.** Ismét és ismét arról a sokat emlegetett, híres legény-kező virtúról kell szólnunk, mely a múlt éjjel a közbiztonságot veszélyeztető alakban nyilvánult. Az esetről a megtámadottak egyike a következőleg értesít: az éjjel 12 óra tájban három egyetemi hallgató jött be a szamosfalvi sörházba a belvárosba a leg-kedvesebb hangulatban, midőn a tencsintéri parkból két hostásti markos legény botokkal „adunk nektek ablakverést” kiáltással ut-jo-kat álltak. A megtámadottaknak idejük sem maradt ellenállást tanusítani; mert az egyik legény botjával hátulról töbe-ütötte a hátul jövő fiatal embert, ki eszmé-lenélkül rogyott le. A másik kettőt is il-dözöbe vették, de az egyiknek sikerült el-menekülni, míg a másikat elbukva szintén ütésekkel halmazták el. A súlyosan me-gsebesült J. Zs.-ot ezalatt a közeli „Angolló” vendéglőbe szállították be, hol azonnal or-vo-si kezelés alá vették s bár súlyos sebeket ejtettek főleg fején annyira, hogy az éjt eszméletlenül töltötte, ma már nagyobb ve-szélytől nem tarthatni. Az eset után azon-anal értesítették a rendőrséget s Fekete Árpád rendőrbiztos eszközölt is nyomban el-fogatásokat, a valódi tetteseket még nem sikerült kézrekeríteni, azonban a nyomozást erőlyesen folytatják s hisszük, hogy feltál-lás esetén földias büntetéssel fogják az il-léteket a közbiztonság tiszteletben tartásá-ra kényszeríteni.

— **Rendőri hírek.** Nyugtalan éjszakája volt a múlt napi a rendőrknek, kisebb és nagyobb megtá-madók, fogdáások és verések kerültek az éjjel holdvilágára s hogy teljes legyen a rendtelenség: fél 1 órakor Felekén tűz is jelentkezett, — mely azon-ban hamar elnyomott s nem okozott nagyobb kárt. A megtámadók diszpálányul Kocsis és Szina Mihályt

nem tehetjük, hogy külön is ki ne emeljük, mint a ki Cz. P. tehetetlen városi polgárt támada meg ittasan egy — seprével. — Örményben egy talált kis barna női kézi táská van letéteményezve, több zálog-czé-dula és 13 kr. tartalommal. A ki-átveheti.

IRODALOM.

* **Az „Armenia”** 5-ik füszete Simay Já-nos, dr. Molnár Antal, Markovitch Jakab, Avedik Lukács, Novák Antal, dr. Gopcsa László és Esztergály Gergely uraktól hoz-zérkeket. E terjedelmesebb dolgozatokon ki-vál több kisebb közleményt ad a füzet, mely Góorik Gergely és Szongott Kristóf urak szerkesztésében mindig ügyesen irt, élénk és változatos tartalommal jelenik meg. Elő-fizetési ára egy évre 4 forint.

Legujabb.

A függetlenségi párt központi bi-zottságának lapunk zártakor távirati uton vett felhatalmazása következtében kijelentjük, hogy Dobránszki Péter orsz. képviselő a függetlenségi párthoz soha sem tartozott és jelenleg sem tartozik és nem is tartozhatik.

KÖZGAZDASÁG.

Magyar gazdák jégbiztosítási szövetsége.

Napról-napra jobban szaporodik azok száma, kik a jégbiztosítási szövetségbe lép-nek, dacára az idegen versenytársaságok erőlködésének, kik tarka papírra nyomot-tott közveleken hirdetik, hogy a szövetsé-g halva született gyermeknek tekintendő s létre jönni nem fog. A magyar gazdaközösség józan felfogásán nem tudnak e társaságok didalmaskodni s gazdáink már rég meggyőződtek arról, hogy az idegen társaságok törekvéseikkel csak veszélyezte-tett érdekeik óvasát célozzák. Hiába is kürtölik tehát az idegen társaságok, hogy a magyar gazdák sorsát szívóknak hordják s azokat megkárosítás és veszteség ellen vé-deni akarják: nem egyeb éz üres frázisnál, melyet annál kevésbé lehet komolyan venni, mivel ezen társaságoknak a legridegebb ün-deréktől vezérelt törekvései általánosan ós-meretesekek.

A mai nyomozott viszonyok között ha-zafias költségeket tehát mindenkiner teljesen oda hatni, hogy azon csatornák, melyek az ország erejét és vagyonát a külföldre ve-zetik: betömetessenek s a mi pénzszegény s annyi bajokkal küzdő nemzetünk java minden kitalhető módon előmozdítassék.

A külföldi terményeinket, marhánkat, lisztünket magas beviteli vámok által igye-k-szik területéről kiszorítani; de pénzünkre nem vetnek vámot, azt mindenütt szivesen látják, fizessünk hasonló hasonlóval s te-mertünk mi is vámot. Legyen hazafias kö-telességünk minde eszköz felhasználásával pénzünk kívándorlását megátolni, meg-mentvén a mit még megmenteni lehet. — Ne is bizzuk ezért verejtékelt szerzett pénz-ünket idegen, biztosító társaságokra, míg a magyar gazdák jégbiztosítási szövetsé-gében egy oly hazai intézményt bírnak, melynek nyeresége nem jut külföldre, hanem kizárólag gazdáink javára marad, s mely a földnek ugyszólván visszaadja a töle nyert erőt.

Hasonló felfogás vezérelte Hontmegye gazdasági egyesületét is, mely az országos gazdasági egyesület idevágó határozatát be-ávára e kérdés fölött a napokban tanács-kozott; s noha az idegen társaságok leg-kiprobáltabb közegeiket küldték ki egy-sülésre, kik minden követ megmozgattak, hogy a hontmegyei gazdasági egyesületnek a jogszövetségbe való belépését meg-hinsíták; mégis az üdvösbnekn láttá az idegen társaságoknak pillanatnyilag nevettség ol-csó díjszabásait figyelembe sem venni s fent jelzett felfogását érvényre emelvén, azt ha-tározta, hogy az egylet a jégszövetségbe való belépést tagjainak a legmelegebben ajánlja, és hatáskörében mindent el fog kö-vetni, hogy a szövetség érdekei lehetőleg előmozdítassanak.

A tőzsdéről.

Budapest, május 3.

Gabonaüzlet. Buzában ma nem jelezhető változás. A kínálat ma is győze-g volt s a vételkedv nagyon mérsékelt. Lany-ha irányzat mellett mintegy 6000 mm. ke-rült forgalomba, de csak nehezen tarthatta magát a tegnapi áron. — Rozs változat-lan szilárd. Árpá lanya. Zab nem részeseült figyelemben. Tengeri mütán a felmondott 81,000 mm. már átvévre talált, szilárdabb.

A határidők hivatalos jegyzése: Buza tavaszra — frton, buza őszre 8,28—8,30 frton, tengeri május—juniusra 7,71—7,73 frton, zab tavaszra 5,94—5,96 frton, zab őszre 6,09—6,11 frton, káposzta-repeze aug.—szept-re 10—11 frton.

Értéküzlet. Az árfolyamok ma tel-jes üzletelenség mellett, nem változtak és az előtűzsdén csak névlegesen érvényesek.

Aranyárakék 101,30. — Papírjárakék 88,39 Osztrák hitelr. 281,80.

FELELŐS SZERKESZTŐ és LAPTULAJDONOS

BARTHA MIKLÓS.

H I R D E T É S E K.

Sz. 1426—887.

298. (2—3)

Pályázati hirdetmény.

Kolozsvármegye b-hunyadi járásában M. Valkó székhely-lyel rendszeresített **körorvosi állomásra** az 1886. évi XXII. t. cz. 82. §-a alapján ezennel pályázat nyitattik.

Ezen állás 400 frt fizetés, 200 frt utazási átalány, 100 frt lakpénz és a szabályrendeletileg megállapított látogatási díjakkal van javadalmazva.

Pályázni kívánók felhivatnak, hogy az 1876. évi XIV. t. czikk 43. §-a értelmében felszerelt folyamodványait **folyó hó 19-éig** aláírt főszolgabíróhoz adják be, s egyszersmind mellékeljenek az oláh nyelvben való jártasságukat igazoló bizonyítványt is.

A választás **folyó hó 20-án** fog M. Valkó községben megejteni.

B-hunyadi járás főszolgabírótól.

B-Hunyadon, 1887. május 1.

Kertész Samu,
főszolgabíró.

Nemzeti lobogókat

a közeledő képviselőválasztásokra

csinosan kiállítva, rojttal és bojtokkal feldisztve, kívánatra felirattal is, bármily nagyságban elvállal és felelősség mellett szállít

ÁZBEJ és KOVÁCS cég

Kolozsvárt, Belhid-utca 27. szám.

286. (2—6)

BOÉR SÁNDOR

23 év óta fennálló nagy varrógép raktárában

Kolozsvárt, Főter 7. szám.

Vásárolhatni legjutányosabban, részletesítésre is a gépek valódiságát tanúsító eredeti bizonyítvánnyal ellátott „Howe”, „Singer”, „Wheeler és Wilson”, „Cylinder Elastic” és „Oszlop”

varró- gépeket.

Erdélyben egyedül csakis raktárában található a legújabb „Phönix” varrógépek,

melyek ugy családhi használatra, valamint iparos célokra minden eddigi gépeket fölülmulnak, valamint új találmányu Kayser-féle gomblyukvarró készülékkel ellátott magaskaru „Singer” varrógép, (a varrógép ipar terén a legtekélyesebb haladás), melyhez kívánatra mellékelhető:

lyukbeszőő és monogrammm himző készülék.

Ezen varrógép nemcsak hogy az összes eddig feltalált és tökéletesített varrógépeket a rendes varrás minden nemében messze túlhaladja, hanem az oly fárasztó és hosszadalmas kézi munkát igénylő gomblyukakat is bámulatos csinal és gyorsasággal (egy órában 50-nél többet) kiköti

csak **BOÉR SÁNDOR** tart.

Varrógép raktárával kapcsolatos igazítási műhelyében tanult gépészt, s azért képes megrongált gépeket is jótállás mellett ismét tökéletes jó állapotban jutányos áron helyreállítani.

33. (12—x.)

MEGHIVÓ.

A MAROS-LUDAS-BESZTERCEI HELYI
ÉRDEKŰ VASUT-RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

1887. június hó 5-én d. e. 11 órakor

az igazgatóság hivatalos helyiségében, Kolozsvárt, belközép-utca 2. szám, 1. emelet

RENDES KÖZGYÜLÉST

tart, melyre a részvényesek ti zlettel meghivatnak.

TÁRGYAK:

1. Az igazgatóság jelentése és az 1886-ik évi mérleg előterjesztése.
2. A felügyelő bizottság jelentése és ezzel kapcsolatban a felmentvény megadása.
3. Az igazgatóság és felügyelő bizottság díjazásának megállapítása.
4. A felügyelő bizottság megválasztása.

Az igazgatóság és felügyelő bizottságnak jelentése, valamint az 1886. évi mérleg is a társaság hivatalos helyiségében (Kolozsvárt, belközép-utca 2. sz., 1. emelet) és a „von Erlanger & Söhne” bankház irodájában Majna melletti Frankfurtban a közgyűlést megelőzőleg 8 nappal, napoként délelőtt 9—11 óra között a magukat igazolt részvényeseknek kiadatnak.

Felhivatnak a részvényesek, kik e közgyűlésen részt venni kívánnak, hogy részvényeiket az azokhoz tartozó szelvényekkel együtt a részvénytársaság igazgatósági helyiségében (Kolozsvárt, belközép-utca 2. sz., 1. emelet), vagy a „von Erlanger & Söhne” bankház irodájában Majna melletti Frankfurtban 1887. évi május hó 17-től ugyanezen hó 26-ig napoként d. e. 9 és 11 óra között letegyék, minek ellenében a társaság igazgatóságától, vagy az említett bankháztól névre szóló letéti okmányt és azon felül még belépti jegyet kapnak, mely a letéteményező részvényes szavazatának mennyiségét feltünteti.

Minden tíz részvény egy-egy szavazatra jogosít.

Kolozsvárt, 1887. ápril hó 29-én.

297. (1—1)

AZ IGAZGATÓSÁG.

JURYTAG
BUDAPESTEN
1885.

MATUTSEK JÓZSEF

Kolozsvárt, főter 17. sz.

21 EV ÓTA FENÁLLÓ CZIPESZ
ÜZLETE.

Ajánlja minden idényre dusan ellátott

férfi-, női- és gyermek lábbeli

nagy raktárát.

477 (31—*)

Megrendelések

a legujabb

divat szerint

jó tartós

arvagból.

Vidéki megrendelések beküldött mérték esetleg vi-

selt lábbeli minta után teljesítettnek.

jutányos ár

ban lehető

gyorsan és

pont sen

teljesítettnek

Duchony János

első és legnagyobb

butorra ktára

Kolozsvárt, bel-monostor utca Redout épület 26. sz.

Ajánlja a n. é. közönségnek a legujabb divat szerint és a legmagasabb igényeknek megfelelően a legizlésebb **KÁRPITOS** munkával valamint mindenféle nagyságu arany díófakeretű

toilette-, fali- és álló-tükrökkel

látott ujonnan dusan berendezett raktárát, mely minden tekintetben a fővárosok legnagyobb butorraktáraikkal is bármikor versenyt állhat és feleslegessé teszi, hogy a n. é. közönség igényeit Budapesten avagy Bécsben tetemes költség mellett elégítse ki, köztudomású lévén, hogy ugy izlés, mint csinosaság és tartósság valamint olcsóságra nézve, a nála készült munka mindig győztes versenyt állott. Bátorkodik továbbá egyuttal a n. é. közönség becses figyelmét a saját gyártmányu valamint a

magyar hazai ipar fejlesztése és támogatása czéljából legalkalmasabb butorokra

nemkülönbben a minden fajtájú bel- és külföldi **szőnyegek, ágy- és asztaltakarókra** is felhivni.

Teljes kelengye kiállítások igen kedvező feltételek mellett vállaltattnak el.

Ócska butorok a mai divat szerint legizlésebben, gyorsan és pontosan átalakitottnak nemkülönbben elvállaltattnak minden

női himzés munkák a legizlésebb montirozás végett igen jutányos árak mellett.

A n. é. közönségnek eddig tanusított pártfogását és támogatását továbbra is kérve maradok

19. (56—*)

tisztelettel
DUCHONY JÁNOS.

UJ ÜZLET.

UJ ÜZLET-NYITÁS!

Van szerencsénk a n. é. közönség becses tudomására hozni, hogy a Bogdán István ur női-divat üzletét átvettük, s azt a mai kor igényeinek megfelelőleg rendeztük be.

Bevásárlási utankból hazatérve, nagy választékban megérkeztek

a legujabb divatu bel- és külföldi tavaszi és nyári színes ruhakelmék, fekete ternok, Crepp, ottomán és Indisch Caschmirok, lüszterek, paplan glottok, fekete- és színes selymek, franczia kreton, toál, száten és batiszok, valódi rumburger és Creaz lenvásznak, asztalennük, sifonok, valiszok, miderek, szőnyegek, ágy- és asztalterítők, kesztyük, (Pirker-féle) nap- és esőernyők.

Valódi honi mosászővetekből gyári raktár, s még sok ez üzlethez tartozó cikkekben nagy választék.

Legujabb ruhadiszítések.

Női ruhák elkészítését felelősség mellett elvállaljuk, melyhez egy derék és az alj előhosszmértéke elegendes.

Üzletünkben jelszó az olcsóság és pontos kiszolgálat!

Tisztelettel kérjük a n. é. közönség szives bizalmát és pártfogását.

Tisztelettel

263. (8—15)

POTOCKY és DANIEL.

Vidéki megrendelések a legpontosabban eszközöltetnek.

MINTÁKKAL DÍJTALAN SZOLGÁLUNK.

Üzlethelyiség: Főter 13. sz., báró Wesselényi-ház.

NAGY VÁLASZTÉK.

Jutányos ár.

Dusan berendezett

férfi-, női- és gyermek-

lábbeli raktár.

GOMBOS KÁROLY

lábbeli készítő belhid-utca 13. sz.

A SÁRGA CSÍMAHOZ.

A bol is nagy választékban található szilárd s jó anyagból készült

csizmák

és

czipők.

Vidéki megrendelések mérték vagy minta szerint jutányosan és pontosan teljesítettnek.

Tartósságért felelősség vállalatik.

Teljes tisztelettel

195. (9—14)

GOMBOS KÁROLY.

Pontos kiszolgálat.

TISCHLER V.

Illatszer, toilette pipere cikkek és különleges gék üzlete Kolozsvárt.

Ajánlja ujonnan berendezett, az erdélyi részben még eddig nem létező

dus választéku raktárát

a Contingens leghirnevesebb készítményeiből, n. m:

illatszer, illatos szappanok, fog- és szájjvizek, fogporok, fogszappan

275. (3—x) különösen

SZÉPÍTŐ SZEREIMET

hölgyek figyelmébe ajánlom.

Hajhullás elleni kitűnő övszerek és arcmosdók, Toilette ecet, mézvíz, salvatorvix, Quinine, Athenine, Hercegnővíz, legbiztosabb hatásu szerszeplő, májfolt, vörös kéz, vagy bármely más foltok ellen. — Kitűnő hatásu szappanfolyadék, mely az arcz és kéznek bársnypuhaságot kölcsönöz dr. A. Reil és F. A. Sargtól Bécsből.

Eddigél még nem létezett fölülmulhatlan

hajfestékek, Napolitani Rieger W.-tól, diókvonat Thomsontól B. R. Keithtől és franczia arczfestékek.

Legfinomabb Hölgyporok, melyek az arcznak üdéséget kölcsönöznek és kártékony hatástól teljesen mentek, Blaha Luiza, Pálmái Ilka, Párisi, Lyoni, Jáva, Fay, Woloutin, franczia, keleti és Treu

Nuglisch-féle, Leichnertől, C. Herberttől, Ozca Rieger W.-tól

Pompadur, Glyster Gold és Venus Crème Dr. Spitzer-féle kenőcs, Capilline madé, Brilliantin, dióolaj pomádé, Glycerin pomádé, ujlaki, Kárpáti, Bandonlin és magnezeti bajuszpoládíóhéj, Ozca, Marsar, Clieoblastól B. lantlin folyadék, franczia olajak és kenőpomádék.

Vidékire 10 forinttól kezdő bármely postafiókba

rendelményeket díjmentes szállítás és csomagolási kedvezmény

részesíték, minden rendelményt gyorsan és pontosan teljesíték.